

GŁOS NARODU

NR. 89. — ROK XL.

SOBOTA
1 KWIECZNIA 1933.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przysługą pocztową	Zagranicą	Przedpłata zaitema dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odroczeniem	bez odroczenia				
Miesięcznie	6·20 zł.	5·70 zł.	6·20 zł.	9·50 zł.	5·70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje. listów nieopłaconych nie przyjmuje.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Na drodze ku przemianom.

Rewizjonistyczne plany Mussoliniego, z którymi tak szybko i dosyć bezkrytycznie zsolidaryzował się premier angielski. spowodowały stan silnego wrzenia w stosunkach międzynarodowych. Najsilniejsza reakcja jest, oczywiście, w tych państwach, które są bezpośrednio zagrożone rewizjonistyczną polityką, ale i w innych zaczynają się już uwidaczniać skutki inicjatywy rzymskiej oraz nieprzemysłanych pacyfistycznych pomysłów p. Mac Donalda.

Naprzykład, z Paryża nadchodzą wiadomości, z których sądzić można, że pozycja francuskiego ministra spraw zagranicznych, p. Paul Boncoura, jest już poważnie zachwiejana. Jest to bardzo prawdopodobne, bo wiadać ze wszystkiego, że zaplątał się w takie sprzeczności, że trudno byłoby z nich znaleźć wyjście. Nie można stać na stanowisku, że projekt Mussoliniego zasługuje na poważne zbadanie, a jednocześnie zapewniać, że nie grozi on nieczem państwu sprzymierzonym z Francją. Nie mogło także nikomu trafić do przekonania inne oświadczenie p. Paul Boncoura w sprawie możliwości rewizji traktatów pokojowych. Wyraził się on w ten sposób: „Niema nic wiecznego, lecz musi się poczekać, aż w Europie zapanuje spokój. by te doniosłą sprawę można było skutecznie rozpatrywać“. Na marginesie tego, bądź co bądź, niezwykłego w ustach francuskiego ministra spraw zagranicznych oświadczenia można zauważyć, że nawet, gdyby zapanował ten „spokój“, to wysunięcie sprawy rewizji traktatów w tej chwili go zakłóci i to w sposób bardzo silny. Jest to więc problem prawie beznadziejny i wszechyżnianie czy też podtrzymywanie dyskusji na ten temat nic innego nie przyniesie, prócz głębokiego rozczarowania i zawodu.

Ta właśnie deklaracja p. Paul Boncoura, złożona na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych, zrobiła — jak donoszą — najfatalniejsze wrażenie. Podobno zapadła już decyzja, przesadzająca zmianę na stanowisku ministra spraw zagranicznych. Przewidywane są także inne zmiany w rządzie francuskim. Między innymi, ma również ustąpić minister lotnictwa, p. P. Cot, znany z niezbyt fortunnych wystąpień na terenie polityki zagranicznej. Tekę ministra spraw zagranicznych ujmie w swe ręce premier Daladier. Powołanie na to stanowisko p. Herriota nie jest w tej chwili jeszcze aktualne.

Przypuszczać należy, że przewidywane, a bardzo prawdopodobne zmiany w gabinecie francuskim, będą spowodowane dwiema przyczynami. Z jednej strony będzie to ustępstwo na rzecz opinii publicznej we Francji, głęboko zaniepokojonej projektem Mussoliniego i zbyt miękkiem stanowiskiem wobec niego p. Paul Boncoura; z drugiej zaś — z pewnością dużą rolę w tej sprawie odgrywa nacisk ze strony państw sprzymierzonych, w których, rzecz prosta, obecny kierunek francuskiej polityki zagranicznej musi budzić także poważne zastrzeżenia.

Nie dysponujemy całym materiałem, któryby nam pozwolił odtworzyć dokładnie przebieg akcji dyplomatycznej, podjętej przez Polskę i państwa Małej Ententy

w związku z ostatnimi wydarzeniami na terenie polityki międzynarodowej, wiemy jednak, że prowadzona jest ona bardzo energicznie i że dała już pewne pozytywne wyniki. O niektórych wspomnieliśmy wczoraj, na inne teraz chcemy zwrócić uwagę. A więc potrzeba podnieść nieco energiczniejszy ton nie tylko w głosach prasy, ale i w wystąpieniach ministrów spraw zagranicznych zagrożonych rewizją państw. Minister rumuński, który przybył do Paryża, jako mandatarjusz państw Małej Ententy, domaga się podobno specjalnych gwarancji, że koncepcja „klubu rewizjonistów“ będzie zarzucona, a wszelkie próby rewizjonistyczne w stosunku do istniejących traktatów ostatecznie zaniechane. Jest to żądanie całkowicie słuszne, bo dopóki ta zasadnicza sprawa nie będzie najdokładniej wyjaśniona i załatwiona, dopóty nie może być mowy o jakiegokolwiek, chociażby względnie normalnej współpracy międzynarodowej. Cały szereg państw, a między nimi i Polska, muszą zdobyć tę pewność, że w pewnej chwili nikt nie wyskoczy z inicjatywą a la Mussolini i że nie znajdzie ona nawet pośredniego poparcia u tych, którzy nie w mniejszej mierze są zainteresowani w nienaruszalności traktatów pokojowych.

Zdarza się nieraz, że myśl w zasadzie zła, może mieć dobroczynne skutki. Kto wie, czy właśnie nie przeżywamy teraz takiej „chwili osobliwej“. Atmosfera polityczna w Europie w ostatnich czasach była tak zgęszczona, tyle w niej zbierało się chmur, groźących co chwila wyładowaniem, że to, co się dzieje obecnie i co się przewiduje w zakresie nowego układu stosunków międzynarodowych, musi nieco oczyścić tę atmosferę i wnieść do niej nowe prądy. Może nie od razu się to stanie, może cel ten da się osiągnąć w drodze powolnych etapów, ale wstrząs, spowodowany projektami rewizjonistycznymi, jest zbyt silny, aby nie pozostawił głębszych śladów w psychice narodów i państw.

W tej nowej atmosferze musi nastąpić przetasowanie pewnych pojęć i poglądów na te czy inne zagadnienia polityki zagranicznej. Widzimy to u nas, jeżeli chodzi o dość naiwny stosunek do Włoch, w których podobno — jak informuje „J. K. C.“ — prowadzona jest obecnie nawet na ulicach propaganda antypolska. Da się to także stwierdzić u naszych sąsiadów wschodnich, którzy coraz krytyczniej oceniają wartość traktatu w Rapallo, interpretowanego przez Hitlera. Są to wszystko zjawiska, których nie można pominąć milczeniem, gdy się rozważa obecną sytuację międzynarodową.

A. D.

Konferencja Boncoura z Titulescu.

Paryż, 31 marca. Po dłuższej rozmowie z generalnym sekretarzem ministerstwa spraw zagranicznych Titulescu odbył wczoraj popołudniu 3-godzinną konferencję z Paul Boncourem. Koła polityczne wskazują, że Titulescu występuje obecnie w swej podróży do Paryża i Londynu jako reprezentant Małej Ententy. Jak słychać, premier Daladier zgodził się na jak najdalej idące uwzględnienie życzeń Małej Ententy.

6 artykułów paktu Mussoliniego.

Paryż, 31 marca. „Matin“ przynosi dziś rzekomo autentyczny tekst projektu paktu Mussoliniego w sprawie współpracy państw zachodnich, jaki po wizycie rzymskiej Mac Donalda przesłany został wszystkim rządóm zainteresowanym. Projekt ten składa się z następujących 6 artykułów.

1) Anglja, Francja, Włochy i Niemcy zobowiązują się między sobą do współpracy politycznej, celem utrzymania pokoju w duchu paktu Kelloga i paktu w sprawie niestosowania przemocy, oraz zobowiązują się w stosunkach europejskich działać w ten sposób, aby ta polityka pokojowa była w razie potrzeby akceptowana także przez inne państwa.

2) Wymienione państwa potwierdzają zasadę rewizji traktatów pokojowych po myśli klauzuli paktu Ligi Narodów, na wypadek gdyby wytworzyła się sytuacja, mogąca doprowadzić do konfliktu między państwami. Równocześnie kontrahenci stwierdzają, że rewizja może być przeprowadzona jedynie w ramach paktu Ligi Narodów i w duchu wzajemnego porozumienia, solidarności i przy uwzględnieniu wzajemnych interesów.

3) Francja, Anglja i Włochy oświadczają, że jeżeli konferencja rozbrojeniowa doprowadzi jedynie do częściowego rezultatu, przyznane Niemcom równouprawnienie musi zostać praktycznie zrealizowane. Niemcy muszą się zobowiązać, że równouprawnienie przeprowadzi się etapami, jakie ustalone zostaną między 4 państwami w drodze dyplomatycznej. Te same postanowienia dotyczą także Austrii, Węgier i Bułgarii.

4) We wszystkich sprawach natury politycznej i niepolitycznej, sprawach europejskich i po europejskich, jak również w kwestjach kolonialnych 4 państwa zobowiązują się do postępowania w miarę możności po tej samej wytycznej.

5) Układ ten, jeżeli zajdzie potrzeba, ma być przedłożony parlamentom do zatwierdzenia w ciągu trzech miesięcy. Układ zawarty zostaje na lat 10 i jeżeli przed upływem tego terminu nie zostanie na rok przedtem wypowiedziany, przedłużony zostaje automatycznie na dalszych 10 lat.

6) Układ ma być zarejestrowany w generalnym sekretariacie Ligi Narodów.

Schutzbund w Austrii rozwiązany.

Wiedeń. (PAT). Na skutek jednomyślnej uchwały gabinetu kanclerz wydał polecenie rozwiązania republikańskiego Schutzbundu na całym terytorjum Austrii. Rząd ogłasza, że użyje najostrożniejszych środków celem przeciwdziałania wszelkiemu oporowi oraz wzywa dobrze myślącą ludność do popierania akcji rządowej.

Wiedeń 31 marca. Rozporządzenie uzasadnione jest tem, że Schutzbund przedstawia niebezpieczeństwo dla spokoju publicznego i dla państwowych władz wykonawczych. Poza tem skonfiskowane w Tyrolu dokumenty

miał wykazać, że Schutzbund republikański czyni przygotowania do oporu zbrojnego. Opór przeciw temu rozporządzeniu będzie zwalczany wszelkimi środkami, pakietami dysponuje władza państwowa.

Wiedeń 31 marca. Wydanie popołudniowe „Neue Freie Presse“ donosi, że w związku z rozwiązaniem republikańskiego Schutzbundu wysłano z Wiednia do Hirtenbergu kompanję piechoty, celem obsadzenia tamtejszej fabryki broni.

Nawet sanatorzy za kandydaturą Paderewskiego?

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Podobno kilku wybitnych działaczy konserwatywnych domagało się, aby sanacja wypowiedziała się za kandydaturą Paderewskiego na Prezydenta

Rzpltej, powołując się na dużą popularność Paderewskiego zarówno w kraju jak i zagranicą. Plany te konserwatyistów sanacyjnych nie zostały przyjęte przez czynniki decydujące BB.

Co ogłasza „Dziennik Ustaw“.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) „Dziennik Ustaw“ z dnia 31 b. m. ogłasza ustawę o wypuszczeniu biletów skarbowych oraz ustawę o zmianie statutu Banku Polskiego.

FUNDUSZ PRACY.

Warszawa. (PAT). W dzisiejszym Dzienniku Ustaw została ogłoszona ustawa o „Funduszu Pracy“.

PROTESTY WYBORCZE.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Sąd Najwyższy w dniu 24 kwietnia rozpatrzy protest wyborczy z okręgu święciańskiego.

MARSZALKOWIE NA ZAMKU.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Marszałkowie Sejmu i Senatu. Świtalski i Raczkiewicz przyjęci byli na Zamku przez P. Prezydenta Rzpltej. Marszałkowie złożyli P. Prezydentowi sprawozdanie z sesji Sejmu i Senatu.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Min. Beck przyjął posła norweskiego Ditloff'a, zaś wice-minister Szembek ambasadora Francji p. Larochet'a.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Z Paryża donoszą, że „Temps“ podaje ciekawą korespondencję z Włoch, opisującą przyczyny oziębnienia się stosunków, niegdyś tak serdecznych, między Rzymem a Warszawą.

Przed zniesieniem 4 województw.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Podobno w najbliższych dniach ma się ukazać dekret, który zniesie województwo nowogrodzkie, kieleckie, tarnopolskie i stanisławowskie. Dekret ma również rozszerzyć uprawnienia komisariatu rządu w Warszawie na powiat warszawski.

PROCES O FILM „ROK 1914“.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Swego czasu wysłiedlano w Warszawie film pod tytułem „Rok 1914“. Powieściopisarz dopatrzył się w tym filmie przeróbki swej powieści i zaskarżył wytwórnice filmową „Szapiro“ (Szaró) o przekroczenie prawa autorskiego. Sąd Okr. zasięgnął opinii ekspertów red. Bruna, Stonimskiego i Wyszyńskiego i zarządził oględziny filmu, co nastąpiło w dniu dzisiejszym. W dn. 3 kwietnia biegli mają złożyć opinie w tej sprawie.

MALY RUCH GRANICZNY POLSKO-LITEWSKI.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Na terenie pogranicza polsko-litewskiego odbyło się kilka konferencji lokalnych władz granicznych i administracyjnych Polski i Litwy w sprawie otwarcia granicy dla t. zw. małego ruchu granicznego. Oficjalne otwarcie granicy nastąpi 11 kwietnia.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) W sprawach służbowych bawi w Warszawie wojewoła lwowski Prażmowski.

P. Kostek-Biernacki wojewodą w Łucku?

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Największe szanse na stanowisko wojewody wołyńskiego ma podobno pułk. Kostek-Biernacki, obecny wojewoda poleski. Na stanowisko wojewody w Brześciu ma być powołany Dunin Markiewicz, były starosta w Drohiczyźnie, obecnie poseł w B. B., o którym rozeszły się fałszywe, bezpodstawne pogłoski, jakoby przeszedł na judaizm.

WPROWADZANIE USTAW W ŻYCIE.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Podobno w najbliższym czasie nie należy oczekiwać nowych dekretów, wydanych przez rząd na zasadzie otrzymanych pełnomocnictw. Wysłankę rządu ma być skierowany w stronę wprowadzenia w życie ustaw, uchwalonych przez Sejm.

ZAKAZANY ZWIĄZEK AKADEMICKI.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Min. Spraw Wewnętrznych odmówiło zatwierdzenia statutu Związku Narodowego Polsk. Młodzieży Akademickiej jakiegokolwiek uzasadnienia. Założyciele Związku wniosli za pośrednictwem adv. Czerwińskiego skargę do Najw. Trybunału Administracyjnego przeciwko decyzji Min. Spraw Wewn.

SKONFISKOWANA OPINIA OSSOWIECKIEGO O GORGONOWEJ.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) „Wieczór Warszawski“ uległ konfiskacie za artykuł, wyrażający opinie inż. Ossowieckiego, uchodzącego za „jasnowidza“, w sprawie procesu Gorgonowej. Konfiskata nastąpiła za to, że artykuł przesądza już wyrok.

MORATORJUM MIESZKANIOWE.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Min. Opieki Społecznej wydało rozporządzenie, które ma być odpowiednikiem moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych na wsi. Rozporządzenie ogranicza do 31 maja eksmisję robotników rolnych z pomieszczeń słuźbowych.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Twierdzą tu, że wojewoda wołyński Józewski ma być mianowany posłem w Tokio.

W Łodzi spokój, zatarg trwa.

Łódź, 31. 3. (Telef. wł.) Po krwawych zacięciach czwartkowych w Łodzi panował w dniu dzisiejszym spokój. Dziś chodzi tylko o to, czy przemysłowcy nie zrzeszą się, najwięcej wyszukujący robotników, podpiszą umowę zbiorową, czy też jej nie podpiszą. Pierwsze próby robotników porozumienia się z tym przemysłem rezultatu nie dały. Dziś wieczorem w inspektoriale pracy odbywały się dalsze rokowania. Przemysłowcy nie życzą sobie objęcia większej ilości robotników, bo około 20.000, natomiast przemysł zrzeszony przeszło 40.000.

STRAJK PRZECIAGA SIĘ.

Łódź, 31. 3. (Telef. wł.) Uchwała o przerwanie strajku włókniarzy dotąd nie zapadła. Robotnicy strajkujący gromadzą się w niewielkich grupkach i omawiają sytuację. PPS stara się obecnie przeciągnąć strajk, nadając mu charakter poniekąd polityczny.

LOTERJA KLASOWA.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Podczas dzisiejszego ciągnięcia Państwowej Loterii Klasowej padły wygrane: 20.000 zł. na nr. 110.111, 10.000 zł. na nr. 84.071, 91.344, 5.000 zł. na nr. 15.662, 23.532, 21.196, 26.580, 42.152, 67.753, 113.167, 126.509.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Polski Bank Komunalny przyznał szereg pożyczek średnioterminowych dla miast i powiatowych związków komunalnych ogółem na 465.000 zł.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Posiedzenie komisji doradczej do spraw handlowych zostało odroczone do 8 kwietnia. Komisja zajmie się kwestją cen w detalu. Chodzi o obniżenie tych cen.

Warszawa, 31. 3. (Telef. wł.) Do Warszawy przybył attache wojskowy poselstwa niemieckiego general-major Schindler, liczący 53 lat, były oficer królewskiej gwardji bawarskiej i ostatnio dowódca pułku Reichswehry.

Straszna kastrofa lotnicza.

Nowy Jork, 31 marca. W stanie Kansas wydarzyła się dziś strasna katastrofa lotnicza, której ofiarą padło kilkanaście osób. W pobliżu miasteczka Neodesha, położonego na południe od Topeka, runął na ziemię i uległ zupełnemu strzaskaniu samolot pasażerski, wiozący pewną kanadyjską drużynę piłkarską, udającą się na jutrzejsze zawody do Neodesha. Z pod gruzów wydobyto 12 osób zabitych i 3 ciężko rannych.

Bojkot antyżydowski w Niemczech

Lotne patrole fotograficzne przeciw kupującym u żydów.

Berlin. PAT. Cała prasa niemiecka na czele miejscach ogłasza dalsze zarządzenia wykonawcze, wydane przez centralny komitet bojkotu Żydów. W zarządzeniach tych przestrzega się m. in. przed stosowaniem gwałtów wobec przedsiębiorstw żydowskich, aby nie dać powodu do wydalania personelu, redukcji płac itp. Postanowiono pozatem traktować jako żydowskie również i te przedsiębiorstwa, które na czas bojkotu oddane zostały pozornie w ręce niemieckie. W Berlinie przewidziane jest w sobotę wypuszczenie na miasto lotnych patroli fotograficznych i kinematograficznych, które będą robiły zdjęcia osób, czyniących zakupy w sklepach żydowskich. Filmy te będą potem wyświetlane w kinoteatrach. Prezydent policji w Altonie nakazał sklepom żydowskim pod groźbą kary grzywny i aresztu wywiesić plakaty z napisem: „przedsiębiorstwo żydowskie“.

Usuwać żydów z posad.

Berlin. (PAT.) Kierownictwo partji narodowo-socjalistycznej okręgu berlińskiego wydało swoim organizacjom zawodowym instrukcje, w myśl których w poszczególnych przedsiębiorstwach żydowskich zamianowani będą komisarze.

Parlament angielski oburzony

terrorem hitlerowskim w Niemczech.

London, 31 marca. Parlament angielski zajmował się wczoraj głównie sprawą teroru antyżydowskiego w Niemczech. Zapytany w Izbie Gmin, czy kwestji prześladowań Żydów w Niemczech nie zamierza przedłożyć najbliższej sesji Rady Ligi Narodów, minister spraw zagranicznych Simon, oświadczył, że zastanawiał się nad tą sprawą, nie widzi jednak możliwości podjęcia podobnego kroku. Przywódca opozycji Lansbury domagał się oficjalnego ogłoszenia oficjalnego sprawozdania ambasadora angielskiego w Berlinie o rozmiarach aktów teroru przeciw przeciwnikom politycznym i religijnym. Wezwał on ministra aby w sprawie tej zażądał informacji z ambasady angielskiej. Min. Simon uznał słuszność tej inicjatywy.

W Izbie Lordów, w toku dyskusji zagranicznej zabrał głos wicehrabia Cecil. Oświad-

rze narodoowo-socjalistyczni do spraw personalnych, do których zadań zastosować się muszą właściciele przedsiębiorstw. Komisarze ci przestrzegają będą, aby personal niemydowski nie był pozbawiony pracy. Personal żydowski lub pochodzenia żydowskiego ma być z miejsca wydalony. Również w większych przedsiębiorstwach użyteczności publicznej i w wydawnictwach dzienników należących do żydów personal żydowski ma być usunięty.

O godz. 3 po południu robotnicy i pracownicy niemydzi, zajęci w przedsiębiorstwach żydowskich mają porzucić pracę i przyłączyć się do demonstracji ulicznych.

AMERYKA W OBRONIE ŻYDÓW.

Waszyngton. (PAT.) Jak donoszą, rząd Stanów Zjednoczonych użyć ma w sposób dyskretny i kurtuazyjny swoich wpływów, celem niedopuszczenia do wojny gospodarczej przeciwko żydom w Niemczech.

Obozy koncentracyjne mnożą się.

Frankfurt n. Menem. PAT. „Frankfurter Nachrichten“ donosi, że w Heubergu w Wirtembergii umieszczono w obozie koncentracyjnym 1500 politycznych więźniów, komunistów i socjalistów. Będą oni zatrudnieni przy budowie dróg w samym obozie. W Dachau w pobliżu Monachium urządzono drugi taki oboz, mogący pomieścić 5.000 Indzi.

czył on, że nie ma zamiaru wywierania nacisku celem podjęcia kroków dyplomatycznych, pragnie jedynie, aby się Izba Lordów zająłaby z sytuacją. Cały świat wstrząśnięty został wiadomościami o aktach gwałtu wobec ludności żydowskiej w Niemczech. Rząd Rzeszy pospieszył z protestem przeciw „przesadzonym“ informacjom i oświadczył, że jest niewinny, a jeżeli wydarzyły się podobne zajścia, to są to nieuniknione zjawiska rewolucji. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że prasa niemiecka już od dłuższego czasu drukuje jak najostrzejsze artykuły, szczując przeciw Żydom. Trudno zrozumieć, aby przy istniejącej w Niemczech ścisłej cenzurze mogły się takie wiadomości ukazywać wbrew intencji rządu. Poważniej jednak niż wszystkie inne akty gwałtu dotknęło żydostwo niemieckie wydalenie profesorów, lekarzy, pra-

wników i uczonych żydowskich z posad i wyłączenie ludności żydowskiej z życia gospodarczego.

Specjalne stanowisko Anglii, jakie zajmuje jako mandatarzjszka Palestyny związała Anglię z dołą i niedołą narodu żydowskiego. Jeśli się mówi, że sprawa prześladowań Żydów w Niemczech jest sprawą rządu niemieckiego, do której Anglija nie powinna się mieszać, to jest to stanowisko tylko w pewnej mierze słuszne. Od przeszło pół wieku stało się zwyczajem, że sprawy mniejszości rasowych i religijnych uważa się za sprawy obchodzące cały świat, wymagające w razie potrzeby interwencji innych państw. Zadanie państw nie upominało się tak natężnie o ścisłe wykonywanie postanowień mniejszościowych traktatu wersalskiego jak Niemcy.

Lord Ponsoby poparł wywody Cecila, wskazał jednak, że rząd angielski znajduje się w trudnej sytuacji.

Lord Reading potępił taktykę rządu niemieckiego wobec uczonych i profesorów, którzy prześladowani są tylko z tej przyczyny, że należą do żydowskiej gminy wyznaniowej. Rząd powinien użyć środków stojących do jego dyspozycji, aby zwrócić Niemcom uwagę na oburzenie narodu angielskiego z powodu szykan ludności żydowskiej. Wywody lorda Readinga poparł arcybiskup Canterbury.

Lord Iddesleigh jako rzymski katolik wyraził swoje współczucie dla żydostwa niemieckiego.

TERROR ANTYPOLSKI.

Warszawa 31. 3. (Telef. wł.) Pisma polskie, wychodzące w Niemczech, notują wzmożenie się za czasów Hitlera fałszywych prześladowań ludności polskiej. Wychodząca w Szczytnie na Mazurach „Ortelburger Zeitung“ nazwała wystawienie listy polskiej do sejmiku powiatowego obelgą (!) dla Niemców. Stanowisko prasy niemieckiej w Prusach Wschodnich wyraża się m. in. tem, że z udaniem oburzenia odpiera ona zarzut terroru w stosunku do ludności polskiej, choć w całym szeregu niemieckich dzienników czyta się zapowiedzi generalnych represyj w stosunku do Polaków.

Nie są to zresztą tylko czcze pogroźki. Wypadki terroryzowania Polaków są stale. Świadczą o tem pobicia Polaków w Szkiecu na pograniczu, represje w stosunku do Polaków w zlotowickim na Mazurach, wypadki w Kolanowicach na Śląsku, oraz napaść na ks. Olskiego w Butrynach w Prusach Wschodnich.

Najnowsza łódź podwodna angielska.

W dokach w Chatam spuszczone na wodę nową łódź podwodną „Starfish“ dla angielskiej marynarki wojennej. Łódź ta jest ostatnim wyrazem techniki w tej dziedzinie. Wyposażona jest w maszyny o sile 1.500 HP, dwa działa i sześć rur torpedowych.

Zrabowali 10. 030 dolarów.

Tarnów, (PAT.) W Lichwinie koło Tarnowa do mieszkania Antoniego Iwańca, reżymi-

granta z Ameryki, wtargnęło w nocy dwu niemieckich sprawców, uzbrojonych w karabiny, którzy zrabowali mu 10.030 dolarów, schowanych w poduszce.

500 milj. dolarów dla bezrobotnych w Ameryce.

Waszyngton. (PAT.) Senat uchwalił projekt ustawy, upoważniającej rząd do stworzenia funduszu w wysokości 500.000.000 dolarów na cele pomocy dla bezrobotnych. Ustawa ta przewiduje pozatem, że komitet odbudowy gospodarczej, uzyska potrzebne na cele walki z bezrobociem fundusze przez sprzedaż bonów. Wydatki komitetu kontrolowane będą przez administratora z ramienia władz związkowych.

ŚWIATOWA KONFERENCJA GOSPODARCZA W WASZYNGTONIE?

Nowy Jork 31 marca. Wedle doniesień niektórych dzienników nowojorskich, rząd francuski zaproponował rządowi amerykańskiemu, aby światową konferencję gospodarczą zwołano nie do Londynu, lecz do Waszyngtonu.

W JUGOSŁAWII BUNT MARYNARKI?

Białogrod, (PAT.) Agencja „Avala“ demontuje kategorycznie jako zupełnie bezpodstawną i całkowicie zmyśloną wiadomość, podaną przez Telegraphen Union, o rzekonym buncie marynarzy jugosłowiańskiej marynarki wojennej.

Krwawe walki w Chinach.

Tokjo. (PAT.) Wobec rozpoczęcia dzisiaj ra no bombardowania przez Chińczyków pozycji japońskich pod Szui Men Kou, Japończycy odpowiedzieli ogniem ciężkiej artylerji. Bombardowanie to może mieć bardzo poważne następstwa.

LOKAUT W ZAKŁADACH CITROENA.

Paryż, 31 marca. Wobec groźby wybuchu strajku na znak protestu przeciw zamierzonej obniżce zarobków, zakłady automobilowe Citroena proklamowały lokaut, którym dotkniętych zostało 21 tysięcy robotników. Rokowania umiarkowane zostały wyłożone.

JADWIGA ROGUSKA-CYBULSKA.

74

Tajemnica Tatr.

(Powieść).

Dziewiętnasty? Czekaj... To było tego samego dnia, kiedy natknęliśmy się na tego naszego wybacę.

— Czy to nie o nim mowa? Jak myślisz?

— Kiedy to było w tej... jakże... w Cichej Dolinie. A tu piszą, że go widzieli nad Czarnym Stawem.

— No to i co? Myśmymy go spotkali przed wieczorem; ale rano mógł być gdzieś indziej, a potem dalej zawedrował.

— Tak; to możliwe... Miał na sobie skautowski kapelusz, granatowe spodnie...

— I buty z wyżej, bez gwoździ...

— I mówił, że jest w twoim wieku. A tu piszą: „czternastoletni”.

— Widzisz! Wszystko się zgadza! I jedzenia miał dużo w plecaku...

— Kto wie? Może to jego szukają?

— Ależ napewno!... Musimy zawiadomić Pogotowie, że 20-go widzieliśmy go w Kościeliskiej Dolinie.

— Tak... Ale zapomnialiśmy, że daliśmy mu słowo honoru, iż go nie zdradzimy.

— Ach, prawda!...

— Może on ma jakąś ważną przyczynę, że się ukrywa?

— No tak... ale jeżeli mu się stało coś złego?

— Słowa danego nie możemy przecież łamać!

A jeżeli chodzi o życie?... Skoro ogłaszają o nim, to widocznie przypuszczają, że mu się coś stało.

— Hm... Co prawda... jeżeli chodzi o jego życie...

— To wtedy można słowa nie dotrzymać... a nawet trzeba!

— No... coś trzeba powiedzieć... ale tak, żeby słowa nie łamać.

— Ale pomyśl tylko! Gdybyśmy tak naprzykład wymogli na kim taką tajemnicę, a potem gineli w tych górach?...

— No, chodźmy do tego biura.

Byli to ci sami dwaj bracia, których Władek niedawno wyprowadził z górskich manowców. Mładszy z nich po kilku dniach dopiero przyszedł do siebie, przelebiwszy się na tej niepomysłnej wyprawie. Gdy leżał w łóżku, wspominał ciągle z bratem swego tajemniczego wybacę. I oto pierwsze jego wyjście naprowadziło go na jego nazwisko i na tak niepokojącą o nim wiadomość.

Kiedy przybyli do biura Pogotowia, zastali tam jakiegoś starszego pana w okularach, który opowiadał dyżurnemu:

— ... Widziałem w ten dzień takiego chłopca około godziny wpół do dwunastej przed południem na Hali Gańienicowej. Siedzieliśmy obok siebie przed schroniskiem Bustrzyckich, pijąc mleko. Poprosił mnie wtedy o pożyczenie mu na chwilę „Przewodnika”. Szperał w nim dość długo i coś sobie z niego wypisywał, czy wyrysował na kartce. Potem oddał mi go, zapłacił za mleko i poszedł dalej sam jeden. Plecak miał dobrze wypchany, jakby szedł gdzieś dalej, na kilka dni.

— Czy nie widział pan, w którą stronę się udał? — pytał dyżurny.

— Owszem; widziałem. Szedł w kierunku Liljowego. Obserwowałem go, siedząc przed schroniskiem,

póki mi nie zniknął z oczu, bo mnie zaintrygowało, że taki smarkacz sam się po górach włóczy. Ale potem nadeszły mgły i zasłoniły mi go.

— A czy nie zauważył pan czasem, co czytał w „Przewodniku”, albo w jakiej jego części otworzył książkę?... Gdyby można było wiedzieć choć tytuł rozdziału, to domyślilibyśmy się, co on miał za zamiary.

— Zdaje się, że przeglądał opisy dolin wapiennych w pierwszej części. Zaraz, zaraz... przypominam sobie teraz, że wpadł mi w oczy tytuł... Był to opis groty, ale jakiej, tego nie pamiętam.

— Jm... Liljowe i Groty? — rozważał dyżurny. — Chyba, że chciał iść przez Kasprowę do Goryczkowej, albo do Kasprowej Groty?

— Tego już nie wiem, czy doszedł do przełęcz, czy zboczył ku szczytowi Kasprowego, bo już go nie widziałem dalej; mgły go zakryły.

— No, zawsze i to, co nam pan zakomunikował, dużo znaczy — zakończył z nim rozmowę dyżurny Pogotowia.

Z kolei dwaj bracia przystąpili do udzielenia swoich wiadomości...

Najpierw głos zabrał starszy i powiedział krótko, że dnia 20-go bieżącego miesiąca rozstali się w Kościeliskiej Dolinie z jakimś przygodnym towarzyszem.

— A gdzie panowie się z nim spotkali?

— Nie mogę panu na to odpowiedzieć.

— No, to może pan pamięta z której strony on przybył?

— Nie mogę powiedzieć.

— Nie pan nie pamięta?... No to może brat pański sobie przypomni? — tu dyżurny zwrócił się do młodszego chłopca.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Aktualna Nowość!

N a k ł a d e m

Księgarni Krakowskiej, Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

wyszła broszura X. Wiadysława Staicha

„Budzenie Świętej”

Dzieje kultu królowej Jadwigi.

Stronic 69.

Cena 95 groszy.

Broszura zawiera obok zwięzłego życiorysu również dzieje kultu wielkiej królowej, których początek sięga jeszcze w. XV. — Napisana przystępnie, a ściśle na podstawie dokumentów historycznych, powinna się znaleźć w rękach każdego, komu drogą jest sprawa beatyfikacji uwielbianej od wieków przez cały naród królowej. — „Budzenie Świętej” p. STAICHA stanowi ponadto doskonały i jedyny dotąd materiał dla organizatorów akademii, jakie, za przykładem Krakowa, będą niewątpliwie urządzone na terenie całej Rzeczypospolitej.

Wysyłka na zamówienia zamiejscowe odwrotna po wcześniejszym nadesłaniu należności czekiem P. K. O. Nr. 404.620 (Księgarnia Krakowska) lub przekazem pocztowym z dołączeniem na koszt porta 25 groszy.

Zawiadomienie-

Artysta malarz dekorator kościelny

Zygmunt Milli w Krakowie

zawiadania Przewiel. Duchowieństwo, że przeprowadził się z ul. Rakowickiej 1, na

ul. Straszewskiego 12.

Projektuje i przyjmuje nadal wszelkie zamówienia, wchodzące w zakres malarstwa kościelnego, wykonując polichromie wnętrza kościołów wszystkimi trwałymi technikami po cenach bezkonkurencyjnych. Referencje i fotografie z wykonanych prac na żądanie przesyła.

Wytwórnia kilimów

Ireny Gutwińskiej 89

Absolwentki państw. szkoły przem. art.

Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.

poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia według obranych wzorów, za gotówkę lub na raty

Już wyszedł z druku i jest do nabycia

W KSIĘGARNI KRAKOWSKIEJ

Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

Tihamér Tóth

DEKALOG

TOM II.

Cena zł. 6,50, oprawne zł. 8,50.

Wysyłka na zamówienia zamiejscowe odwrotna po wcześniejszym nadesłaniu należności przekazem pocztowym, lub na konto P. K. O. Nr. 404.620 (Księgarnia Krakowska) z dołączeniem 70 groszy na koszt przesyłki.

FILOZOFJA, PEDAGOGIKA, PRAWO, SPOŁECZNE!

NOWOŚCI OSTATNICH TYGODNI!

Księgarnia Krakowska, Kraków ulica św. Krzyża L. 13.

p o l e c a :

Berkanówna K., Ty, i ludzie. O kulturze współzycia	zł. 1,50
Ferrière A. Dr., Samorząd uczniowski. Sztuka kształcenia obywateli dla narodu i ludzkości	8.—
Gościcki St. Dr., Zagadnienia metafizyki. Studium filozoficzno-psychologiczne	15.—
Klemensiewicz Z., Opieka rodziny nad mową dziecka	1.—
Kodeks postępowania cywilnego w opracowaniu L. Lewandowskiego i M. Supersona	3,50
Lechicki Cz., W walce z demoralizacją. Szkice literacko-społeczne. Tom II.	5.—
Podfilipski Z., Wrzód cukrowy, czyli historia fatalnej gospodarki Polskiego Trustu Cukrowniczego	2.—
Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające w opracowaniu Dra Św. Kruszelnickiego	8,50
Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające w opracowaniu L. Lewandowskiego i M. Supersona	3,—
Przepisy o kosztach sądowych w opracowaniu Lewandowskiego i Supersona	1,40
Przepisy o kosztach sądowych oraz przepisy o taksie za czynności komorników w oprac. Piotrowskiego i Stasińskiego	1,50
Rowid H., Rozbrojenie duchowe a nowa szkoła	—80
Wzory formularzy dla pism procesowych według K. P. C. z objaśnieniami w oprac. G. Kanafockiego	3,—
Wzory wniosków i pism dla postępowania egzekucyjnego według K. P. C. z objaśnieniami w oprac. Dr. B. Rutyńskiego i Kanafockiego	3,50

Wysyłka na zamówienie zamiejscowe w najkrótszym czasie po doliczeniu do cen powyższych kosztów przesyłki.

WÓZEK resorowy

jednokolny używany kupi.

Chadzyński
poczta Dobra
koło Limanowej.

Przy zakupnachs towaru

powinny się na ogłaszających się

w „Głosie Narodu”.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr.
Nadesłane	50
Komunikaty po kronice	60
na 1-szej	70

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.	
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.	